

DEBRECZENI HIRLAP

A. Szociális árak. Egész évre 10 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy kora 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felolós szerkesztő

Ifj. Gily Ede.

Kiadó s lapkiadó.

Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetések a legmósekeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Szerbia és a millénium.

Debreczen, ápril 27.

A szerbiai közvéleményt felizgatták egy zászlóügyről terjesztett hamis hírekkel, amely zászlóügy az ezredéves kiállítás alkalmával jutna érvényre. Szerb radikális kormánylapokban azzal izgattak Magyarország ellen, hogy az ezredéves ünnepek alkalmával merényletet tervez a szerb zászló ellen. E hitvány agitáció részére a talajt előkészítették a két állam közt jelenleg nem épen kedvező kereskedelem politikai viszonyok és Szerbiában különben is mindig megvolt a készség, hogy Magyarország önvédelmét támadásnak tekinték Szerbia ellen. Pedig nincs igazuk. A határzár Szerbia ellen az idevaló és az odavaló állategészségügyi viszonyok folytán elkerülhetetlen szükség lett annak fentartása nem jelent mást, mint az egyedül lehetséges hathatós módját Magyarország védekezésének. Csak sajnálni kell, hogy Szerbia e tekintetben nincs ugyanezen nézetten és a sertés kivétel kérdését mindig a magasabb politika terére játssza át a helyett, hogy az állategészségügyi reformok terén orvosolná a helyzetet.

Az így igen alaposan előkészített talaján a nemzeti érzékenységnek roszakaró rágalmozók elhintették a viszály magvát és azt a hamis mesét terjesztették, hogy Magyarország a szerb zászlót kissebbíteni, vagy épen megsérteni készül és a radiká-

lis agitáció hatalmába kerítette az ügyet, hogy tőkét kovácsoljon belőle a saját pánszláv tendenciái számára. Szerbiának már elég gyakran volt alkalma megismerni, mennyire jut a pánszlávizmussal s ennek folytán mindig újra visszatért az intim viszonyhoz Ausztria-Magyarországgal. A pánszlávizmus Szerbiát a földhöz nyomta, monarchiánk mindig ismét lábra állította. Ausztria-Magyarország Szerbiának mindig a legjobb támasza volt s prosperálását csupán Ferencz József király loyális érzelmeinek köszönheti.

Ezt nem azért említjük, mintha az ultra-radikális irányt hálatartozására akar-nók figyelmeztetni. Önámítás lenne a nemzetközi politika etikai mozzanataira gondolni. Ferdinánd bolgár fejedelmet a mindenható czár kegyesen fogadta és kitüntette s ez a körülmény elég, hogy a belgrádi radikálisok higgadt megfontolását elrabolja s tiszta látásukat megzavarja. Mi elég momentumot találunk, hogy a szerb kormány eljárását megtudjuk magyarázni és elég ok van, melyek indokolják Novákovics elhatározását. De a magyarázaton és indokoláson túl mitsem találunk, ami e meggondolatlan elhatározás királyi megerősítésének mentségeül szolgálhatna és még most sem hihetjük, hogy Sándor király megadta a szankciózt radikális kabinetjének elhamarkodott határozatához.

A teljesen megbízható belgrádi hírek-

ben hiában keressük a szerb király valamely neuropolitikus elhatározását, mert Sándor király a legjobban tudja, mily értéke van reá nézve királyunk barátságának. Az Obrenovics-háznak soha sem volt jobb, megbízhatóbb és hatalmasabb barátja, mint Magyarország lovagias királya, a kinek barátsága a nyugtalan szomszédállamnak nem lehet most egyszerűre közömbös. Az ifju Obrenovics Szerbia trónján nem mondhat le s nem fog lemondani e barátságról. nem veszélyeztetheti házának legvitálisabb érdekeit s nem foszthatja meg trónját leghatalmasabb támaszától. Obrenovics Sándor király nem dönthet másképp, mint a zavartalan barátságos entente cordiale értelmében.

Sándor király a szükségből erényt fog csinálni és dezavualni fogja a szerb ultrák izgatásait.

Politikai hírek.

A millenáris törvény.

A honalapítás ezredéves emlékezetét megörökítő törvényjavaslat az országgyűlés mindkét háza által elfogadtatván. (Bánffy Dezső b. miniszterelnök késedelem nélkül intézkedni fog az iránt, hogy a törvényjavaslat szövegével az országház falába illesztendő emléktábla elkészíttessék. Mint értesülünk, az emléktábla az országház kupolatermének falába fog beillesztetni, amely teremben tudva-

— Látod Dezső bácsi, ez nekem fáj!

— Pedig úgy van. Azt hittem, hogy a ti vidám életkedvetek rám is elragad. De hát minél tovább látom, mennyi okotok van öröndeni az életnek, annál inkább érzem, mily kietlen az élet, melynek ily boldog meglegedés osztályrésze nem lehet soha. Beteg lelkem felvidul a pillanat hatása alatt s aztán annál kinosabb lesz a visszahatas, minél hosszabb a pillanat.

Aranka Dezső karjába olté karját s aztán szóltanul haladtak egymás mellett. — A leányka elejtett néha egyet-egyét a szedett virágok közül; nem hajolt le értök, hogy föl-emelje.

A vadszöllő lugasban előkészítve várt a reggelire fölterített asztal. Oda tartottak mindaketten. Reggelenkint, ha szép idő van, itt szokott találkozni az egész család. Most még senki sincs ott, mikor ők szóltanul helyet foglalnak az asztalnál.

— Eljössz é újra hozzánk? — kérdi hoszszu hallgatás után Aranka — s tekintete tele volt gyöngédséggel, rokonszenvvel, részvétellel.

— Hogyne jönnék! — felel az ifju, — hiszen azért nagyon szép, nagyon jó, nagyon kedves volt itt.

— És azért mégis meguntad.

— Ezt én nem mondtam, — védkezik Dezső; s mikor észreveszi a leányka arcán a fájó szemrehányást, közelebb vonja székét hozzá, keze után nyul, s engesztelő szóval szólítja meg.

— No, bocsáss meg, ha őszinteséggel bántottalak; bocsáss meg; nem akarok haraggal elválni.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Jó reggelt!

Mikor tegnap leszállott az alkony, a busuzó napsugár még csak ezer meg ezer bimbót látott ringatózni az öreg akáczia s a sűrű jászminbokok ágain; — s hogy ma a születő hajnalkor kivillan a bércek fölött, meglepetve lát ezer s ezer kipattant virágot. Siet fölcsokolni a kelyhökben ragyogó harmatcseppet; örömpesve üdvözli őket:

— Jó reggelt édes, szép virágok.

Száll az illat, vonzza a döngő méhet, — lebbenő pillét; — s a méztől ittasult, szárnyas lovagok felé ismerős mosolylyal integet a ringó lombok ezer s ezer virága:

— Jó reggelt szorgalmas méh, szép himes pillangó!

S hogy az ébredő nefelejts meglátja képét az ér tükrében, a szélben ringatózva int a tova rohanó habok felé:

Jó reggelt édes, hűs patak.

És a mig andalító illat s életre hívó meleg árad szét a reggeli légben, életre kel a zümmögő bogár, — zizegve lebbenő bozót, — csalít: madár csicsérgés, patak zugás, lombok suttogása búbajos dallammá olvad össze — mely hozsannát zeng az életnek, ifjuságnak:

— Jó reggelt, jó reggelt, édes szép világ!

A virágzó akácok közé rejtett falusi lak

ban is élet támad. Karesu, sugár növésű leányka jön bokrétaba szedni a kert virágait. Megtéli a pünkösdi rózsza tuskés ágait, lehajol a harmatos gyöngyvirág, mosolygó nefelejts után, — s mig virágait rendezgetve, játszi könnyedséggel, halad a kerti ut fővenyén, egy ut fordulatnál meglepetve látja, hogy valaki ott áll előtte. A meglepetés nem kellemetlen, vidáman nyújtja gyöngéd kis kezét meleg szorításra:

— Jó reggelt édes kis bácsi!

A „kis bácsi” talán egy kissé tulságosan fiatal még, hogy egy ilyen bájos „nagy babának” bácsija legyen, de homlokán ott van az az árnyék, ajka fölött az a barázda, melyeket korai szenvedés, sulyos csalódás szokott az ifju arcra vésn.

— Jó reggelt, Aranka — viszonozza a köszöntést a kis bácsi, — ugye nem gondoltad, hogy ily korán találkozol velem.

— Bizony nem.

— Kicsait a hajnal szobából. Bejártam kertetek minden zugát. Minden bokor ismerősöm s jó barátoktól ismerősöktől illik az embernek elbucsuzni.

— Hát igazán itt hagysz bennünket Dezső bácsi? kérdé a leányka s mintha szavában valami szemrehányás hangja rezdült volna meg.

— Eljár az idő Aranka. Régen élvezni már lelkem itt köztetek a rokoni szeretet melegét. És bár a boldog meglegedés, mely itt az egész ház környékét beragyogja, oly megnyugtatólag hat lelkemre, mégis érzem, nagyon elérkezett az ideje, hogy tőletek bucsut vegyek.

levőleg a két háznak jun. 8-iki együttes ülését tartják. Az ülés folyamán, egyidejűleg a szentesített törvényjavaslat felolvasásával, meg-történik az emléktáblának a leleple-zése is.

A magyar renunczióm.

Az országos magyar kvóta bizottság S z é l l Kálmán elnökleite alatt ülést tartott, amelyen H e g e d ü s Sándoron kívül a bi-zottság valamennyi tagja megjelent. Az ülésen, amelyen a kormányt báró B á n f f y Dezső miniszterelnök és L u k á c s László pénzügyminiszter képviselte, F a l k Miksa előadó bemutatta annak a renuncziómnak a tervezetét, amelyet a bizottság az osztrák kül-dötségnuncziómára válaszképpen szánt. Csak-nem négy óráig tartó beható tanácskozás után e g y h a n g u l a g elfogadták az előadó tervezetét, amelyért szerzőjének ugy a tanácskozás során, mint az ülés végén az el-nök, valamint a küldöttség egyes tagjai a kül-dötségnuncziómát és elismerését meleg szavak-ban tolmácsolták. A renuncziómot most már németre fordítják és valószínűleg szerdán az osztrák renuncziómával B é c s b e n és B u d a p e s t e n egyidőben teszik közzé.

A valuta szabályozása.

A valutarendezés céljából beszerzett aranykészleteket ellenőrző országos bizottság S z é l l Kálmán elnökleite alatt ülést tartott, amelyen L u k á c s László pénzügyminisz-ter kimutatásokat terjesztett elő a magyar királyi állampénztár és a körmöcbányai pénz-verő hivatal készletében levő kiverő pénzek-ről és szinaranyról, valamint a gyümölcsözöl-leg elhelyezett pénzokról, továbbá a valuta-rendezés céljából beszerzett aranyösszegekről. A kimutatások, amelyeket a bizottság tudomásul vett, az 1895. decemberi, és az 1896. januári, februári és márciusi állapotot tüntet-tek fel.

Miniszterek kitüntetése.

A k i r á l y a titkos tanácsosi méltó-

Aranka durczás mosolylyal néz föl De-zsőre.

— Ha nem akarsz haraggal távozni, várd be, míg kikérekülök.

A mint kezében tartja a lány kezét De-zső, valami jóleső melegség járja át lelkét. Érti, hogy hangját édes remeges hatja át, a mint azt kérdi ismét:

— És olyan nagy örömet szerzek én neked itt maradásommal?

— Oh nagy, nagyon nagy öröm lenne az nekem. — És talán neve sem volt még szívé-ben annak az érzelemnek, melynek őszintesége nyert kifejezést, ebben a válaszban...

Hangos csicsérgéssel egy fecske repült be a lugasba.

— Ah, itt az én kis mindennapos vendégem! — kiáltott föl Aranka.

Kalács darabkát dobott a madárnak; ez fölkapta a jó falatot s tovaröpült vele. Pár perc múlva visszatért újra új falatért. Az első is, a másodikat is fészken ülő párjának vitte el.

— Lásd, kis bácsi, ez a madár jobban szeret engem, mint te, ez eljön hozzám mindennap, mióta megismerkedtünk.

— Megismerkedtetek? — kérdi Dezső, — van talán valami érdekes története ennek az ismerettségnek?

— Oh igen érdekes! Nem mondtam még el? — Tavaly tavasszal házunk eresze alatt fészket rakott egy fecsképar. Naphosszat el tudtam nézni, mily boldog, szép életet éltek, mikor elkészült a puha, meleg fészek. Kora reggel vidám csicsérgésük ébresztett föl és egész napon, késő estig folyt a vidám hangverseny az eresz alatt. . . . Egy nap — nem voltunk

ságot adományozta a B á n f f y-kabinet ama tagjainak, akik ezt a méltóságot még nem kapták meg. A kitüntetett miniszterek L u k á c s László pénzügyminiszter, P e r c z e l Dezső belügyminiszter, W l a s s i c s Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, D á n i e l Ernő kereskedelmi miniszter és E r d é l y Sándor igazságügyminiszter.

Apponyi indítványa.

A kir. kuriának képviselőválasztási bí-ráskodását szabályozó törvényjavaslat tárgya-lására kiküldött képviselőházi bizottság ápr-ilis 28-án délután 5 órakor ülést tart, a me-lyen folytatni fogja a törvényjavaslatba fölve-endő rendelkezésekre vonatkozólag A p p o n y i Albert gróf által benyújtott és a bizott-sághoz utasított ismeretes indítvány tárgya-lását.

Külföld.

Agliardi küldetése.

A vatikán elküldte az orosz kormánynak a hivatalos értesítést, hogy a pápát a moszkvai koronázási ünnepeken A g l i a r d i nunczius fogja képviselni.

Lueger audiencián.

A börzén az a hír terjedt el, hogy a király L u e g e r t kihallgatáson fogadja. A hír igaz, de nem abban a formában, ahogy az antisemita Deutsches Volksblatt állítja. Ez a lap ugyanis azt híresztelte, hogy a király ugy hívatta magához L u e g e r t. Illetékes helyről nyert értesülés szerint L u e g e r már több ízben kért kihallgatást, kért ezuttal is és végre teljesítették kérelmét. Ez azonban a leg-távolabbról sem jelenti azt, mintha hivei a polgármesterválasztás megerősítését remélhet-nék, sőt több mint bizonyos, hogy a leg-felsőbb megerősítést ezuttal is meg fogják ta-gadni.

A szerb krízis.

A miniszterválság, úgy látszik, el van intézve. A M a g y a r o r s z á g g a l való viszályt k ö z ö s engedékenységgel fogják el-simítani.

Itthon — vásott falusi gyerek került az ud-varba s leverte a boldog fecsképar házikáját. Este, mikor hazakerültünk, busan, hangtalanul vonták meg a veranda egyik zugában di-deregvé, fázta; — a fészek romjai pedig ott heverték a földön. . . . Ugy megsirattam szegénykéket. Másnap csunya zivataros idő volt; mit nem adtam volna érte, ha újra föl tudtam volna nekik építeni az elvesztett otthont. Pehellyel bélelt kosarat tettem a veranda ab-jakába, de nem kellett nekik s attól féltem már, hogy elpusztul mindakettő. Végre újra szép nap virult föl. — Biztatva beszéltem hoz-zájok: Ne szomorkodjatok árva madárkám. Gonosz kéz földulta a kis otthont, melyben oly boldogok voltatok. Emlékezzetek vissza fészketek melegségére, puhaságára, melynek nélkülözése ugy megkeseríti életeteket. Van még időtök, építsétek föl ismét a fészket, hogy újra boldogok legyetek.

Dezső szokatlan érdeklődéssel figyelt a bájos gyermek elbeszélésére. Az asztalon el-szort virágok közül egyet szinte öntudatlanul akart gomblyukába tűzni. Aranka észrevette s előzékeny figyelemmel odahajolva a kis bá-csihoz, finom kezeivel igyekezett föltűzni a virágot, mialatt tovább folytatta a történetet:

— És a madárkák megértették biztatáso-mat, egy olyan szép, illatos reggelen, mint a mai, hozzáfogtak újból az építkezéshez. Pár nap múlva ismét készen volt a fészek. Vidám csicsérgésük ismét hangzott egész nap. Őszkor elutaztak, de tavasszal visszatértek újból. — Most már nem kell félniök gonosz kezektől; boldogan élnek szép napjaikat; és míg az egyik teste melegével ápolja a kicsiny családot, a másik naponként ellátogat ide, hogy kivegye

A diplomáciai kar e heti fogadása N o v a k o v i c s miniszterelnöknél elmaradt. A miniszterelnök irásban elfoglaltságával men-tette ki magát.

Akik nem kérnek a milléni-umból.

Debreczen, április 27.

(G.) A világ és a társadalmi rend fel-forgatásában utazó magyarországi szociálde-mokrata párt debreczeni intézőségének össze-hívására tegnap [délután néptelen népgyűlés volt, amelyen arczátlanul izgattak a magyar nemzet legdicsőbb, legszentebb ünnepe, a millenium ellen. A szentségtörő sópredék felemelte szavát a millenium ellen, határozat-ilag kimondotta, hogy a szociáldemokrata párt a millenium ünnepéből és öröméből nem k é r s addig míg jogaikat vissza nem adják, semmiféle hazafias ünnepélyben nem vesz részt.

Ennyire súlylyedt tehát az elbolondított magyar munkásnépben az erkölcs, tisztesség-tudás és a becsületérzés, ennyire megfogyat-kozott a józan ész, hogy megtagadják a nemzet ünnepét s megszenteltelenítik azzal a hitvány hazugsággal, hogy a letűnt dicső ezredév a magyar társadalom munkásosztá-lyára nézve ezeréves rabszolgaság volt.

Az arczpíró határozat indokolásában hangsúlyozták, hogy a munkásnépnek nincs hazája, nincsenek jogai.

Annak a hitványságnak, hogy néhány szál debreczeni szociálista izgat a millenium ellen nem tulajdonítanak semmi fontosságot, ha a tegnapi határozat kezdeményezése nem az országos szociáldemokrata párttól eredt volna, a melynek ezek az apró vidéki szociá-álisták, — akik a szociálistáknak még csak a lényegéről sincsenek tájékozva, csak közön-séges eszközei.

Mi csak szánni tudjuk ezeket a debre-czeni szociálistákat, akik készséggel vesznek be minden bolondgombát, amelyen rajta van országos szociáldemokrata párt hirhedt czégre

részét reggelinkből, melyet hűségesen megoszt párjával. . .

A virág még mindig nem volt odatűzve Dezső gomblyukába. Hiszen az ifju, a bájos beszédét hallgatva, szinte öntudatlanul meg-akadályozta a gyöngéd kezeket munká-jokban.

A mint közel hajolt hozzá a lányka, érezte hajának, karjának illatát; s a mint megfogta a lányka két kezét, azt se tudva, mit cselekszik, — oda szoritotta dobogó szí-vére. — Aranka bájos ártatlansággal simult hozzá s történetét így fejezte be:

— Mikor öket látom, érzem, hogy nincs a világnak nagyobb boldogsága, mint egy meleg, puha otthon. . . — Jer édes, kis bá-csikám, megmutatom neked az én kis bará-taim boldogságát.

Dezső lángoló tekintettel nézett Aranka szelid kék szemébe, aztán forrán átölelve a bájos gyermeket ajkaik egy hosszú, édes csókba fortak össze. . .

. . . Midőn már képes lenne szavakba foglalni érzelmeit mindakettő, már örömsuzárzó arcczal állnak a szerető pár előtt a szülők, kikhez a boldog szerelem halk suttogásával szól a szép Aranka:

— A kis bácsi nem fog elmenni tő-lünk soha.

És a kis bácsi mosolyogva, boldogau int igent. . .

Az illatos reggeli légben, madárcsicsér-gés, patakzugas, lombok suttogása búbajos dalammá olvad össze:

— Jó reggelt, édes szép mátkapár!
Ferenczy Ödön.

s nem tud nem képe mindenki munkás nem a tá az oka, a goz nek, népbolond magasabb gaságról

Ati nyomorog Bzonyitja jól konzer kodtak a megczáfol tud megé

A sz czialista, rius dolog szagos pá lopás köz hintő eszn

s lássák nem élhe bolonditja munkával

logtalanok barátja a neki, telj benne, ag felvilágosi

magáról a löket, aki ményéből

Ezek és szakits kal a né legdicsöb vetemedte

A ne őrséget, a ezolt s a szabaditár

l a m b o mint a st elhatároz

kások egy küzdenek két kolo cziáldemol

A n egyeb ba Erdély

aki kell szónok in

béke a k irta G a nek a m kor egyi melyben előtt tiszt

társadalm tisztán n Jenő érzi tulajdonk életünkbe nagyobb hogy e r saink. A hanem s érdekeln nem iger nem a f a társada tetni. Igy

s nem tudnak a saját fejükkal gondolkodni s nem képesek belátni, hogy Magyarországon mindenki egyenlő jogokat élvez, hogy ha a munkás nem boldogul, annak nem az állam, nem a társadalom, hanem maga a munkás az oka, aki a helyett, hogy szorgalmasan dolgoznék, az országos szociáldemokrata párt népbolondításának ül fel s kevesebb munkáért magasabb bért követel és nyomorról, rabszolgaságról siránkozik.

A tisztességes és szorgalmas munkás nem nyomorog, meg él rendesen a keresményéből. Bonyolítja ezt az is, hogy a tegnapi népgyűlésen jól konzervált és jól öltözött munkások panaszkodtak a nyomorral, már megjelenésükkel is megzavarták azt, hogy a munkásosztály nem tud megélni.

A szorgalmas munkás nem is lehet szocialista, mert a szociálisták azokból a notórius dologkerülőkből kerülnek ki, akik az országos párttól huzott segélyből élnek s naplopás közben bőséges idejük van a mételeyhintő eszmék propagálására. Elvégre is, nyissák már ki a szemüket a félrevezetett munkások s lássák be, hogy aki nem akar dolgozni, az nem élhet meg s lássák be, hogy csak azért bolondítják őket, hogy a központba fizetett, munkával szerzett filléreikből a herék, a dologtalanok urasan megélhessenek. Nem az a barátja a munkásnépnek, aki eget földet ígér neki, teljesülhetetlen hiru reményeket táplál benne, agyrémekkel bolondítja, hanem az, aki felvilágosítja és arra ösztönzi, hogy rázza le magáról a vezetőket feltolakodott dologkerülőket, akik kullansként élőködnek a keresményéből pártvezélokra adott fillérekből.

Ezeket szivleljék meg a józan munkások és szakítsanak meg minden közösséget azokkal a népbolondítókkal, akik örülségükben a legdicsebb nemzeti ünnep ellen való agitálásra vetemedtek.

*

A népgyűlés egyebekben szidta a rendőrséget, amiért néhány mételeyhintőt kitolonczolt s a tisztességes munkásnépet meg akarja szabadítani a szennytól, felpanaszolták Galambosné és Aranyos György valamint a streikoló ékszermunkások kiutasítását, elhatározták, hogy május elsejét, mint a munkások egyetlen ünnepét, megünneplik, tovább küzdenek állítólag elkobzott jogaikért és végül két kolompost felküldenek az országos szociáldemokrata kongresszusra.

A néptelen népgyűlésen, ahol különben egyéb baj nem történt, a rendőrség részéről Erdélyi István rendőrfogalmazó volt jelen, aki kellő erélyvel fekezte meg egynémely szónok indulatait.

Irodalom.

Gaal Jenő könyve. „A társadalmi béke a közgazdasági patriarkalizmus alapján.” írta Gaal Jenő. Örömmel jegyezzük föl ennek a műnek megjelenését azért, mert az újkor egyik fecskéjét látjuk benne. — Azért, a melyben a közgazdák és a gyakorlat emberei előtt tisztán és világosan fog állani, hogy a társadalmi béke fontartása a mai eszközökkel, tisztán materialis tényekkel lehetetlen. Gaal Jenő érzi, sőt tudja ezt, éppen ezért művének tulajdonképpeni célja az, hogy közgazdasági életünkben az erkölcsi mozzanatoknak nagyobb hatáskört biztosítson s bebizonyítsa, hogy e nélkül homokra épülnek vállalkozásaink. A mű tehát nem csupán a közgazdát, hanem a moralistát és szociálpolitikust is érdekelni fogja. Kitűzött célja szerint Gaal nem igen foglalkozik az állam teendőivel, hanem a fősúlyt a munkaadónak és magának a társadalomnak tevékenységére kívánja fektetni. Igyekszik bebizonyítani a szociálista

állam eszméjének természetellenességét. Tártyalja a munkások érdekében teendő jótékonyági intézkedéseket, — kiterjeszkedik az iparnak és a mezőgazdaságnak munkásaira lly módon midőn a társadalmi tevékenységre nagy súlyt fektet s az erkölcsi momentumok érvényesüléséből várja a jobb jövőt, erős elentébe jut korunk uralkodó eszméivel, — a manchesterizmus rideg önzésével. Egy okkal több, hogy a művet ajánljuk mindazok figyelmébe, kiknek a jövő kedves és a haza érdekei drágák.

Egyről-másról.

Bucsuzó kardalososok.

Egy híres angol sakkozó adott a nép szájára egy szálló-igét:

— Becsüld a közkatónákat.

Közkatonák nélkül nincs harc, jó közkatonák nélkül a világ legzseniálisabb hadvezére elveszti csatáját.

Nagyon meg kell becsülni a tiszteknek a közkatonát, a színházlátogató közönségnek a kardalososokat

Szegény fiuknak alig jut valami a dícsőségéből. Pedig ha egy jó előadásban van részünk az nem csak a főszereplők érdeme, egy-egy kitűnő est sikerében nagy része van a kardalososoknak, kardalososnőknek is.

Lehet-e elképzelni egy jó operettet kardalososok, kardalososnők nélkül egy-egy kitűnő operett legszebb részeinek egyikét rendesen egy-egy sikerült karének képezi.

Különösen meg kell becsülnünk a jó fiukat, leányokat nálunk, hol tulajdonképpen a karénekesekből áll a segédszereplő személyzet is.

Tiszta színigazgató, hogy alkalmat nyujtson a közönségnek, hogy egész saisonon keresztül fárados törekvő karszemélyzetét kitüntesse s hogy a színházlátogató közönség egy jó napot szerezzen nekik, egy előadást engedélyezett, melynek jövedelme a kardalososok, kardalososnők közt oszlik meg.

Azt mondják, a mit a világhírű sakkjátékos mondott valamikor:

Becsüljük meg a közkatónákat!

Csináljunk a jó fiuknak, leányoknak egy jó napot, akik olyanok a művészet egén, mint a tej ut apró csillagai.

Ezek nélkül a szelid fényű csillagok nélkül nem volna teljes a világűr csillagrendszere karénekesekek nélkül nem lehet elképzelni társulatot.

Sokat fáradtak, küzdöttek egész saisonon keresztül, hadd legyen meg fáradságukért az a jutalmuk, hogy holnap a „Peleskey nótárius” előadásán zsufolt háztapsoljon a szegény fiuknak, s leányoknak.

Töltsük meg a színházat az igen sikerültnek ígérkező és utolsó előadásra.

—tyi

Vidék.

— **Sertésvész a szomszédban.** Csak a napokban irtuk meg, hogy a Schenkerféle nagyváradi hízalóban kiütött a sertésvész. Tegnap Bölönyi György főszolgabíró küldött az alispánnak egy jelentést, melyben tudatja hogy Berettyó Újfaluiban szintén kiütött a sertésvész, s e miatt ő a sertésvásárt betiltotta. A rendőrkapitány a nagyváradi sertésvészről terjedelmes jelentést készített a földmívelésügyi miniszternek s egyuttal megindította a kihágási eljárást Schenker ellen, amiért az a sertések elhullását több napig titokban tartotta. A sertésvész Kis Marja községben is fellépett. Megbetegült eddig 31, elhul-

lott 11 darab. A járványt folyó hó 23 án a helyszínén Veitersütz János szilárdi főszolgabíró és Csányi Imre állami állatorvos konstalták, kik a legszigorubb óvintézkedéseket rendelték el. Magától értetődik, hogy az újabb időben fellendült kismarjai sertésvásárok is betiltattak s nagyon hihető, hogy épen a vásár által lett behurezolva a ragály.

— **Esküvő.** Horváth Endre margitai szolgabíró a tegnapi napon esküdött örök hűséget Székelyhidon Balogh Margit kisasszonynak Balogh Lajos székelyhidi ügyvéd kedves és művelt leányának.

— **Sorozás Nagy-Váradon.** A tegnapi nappal fejezték be a nagyváradi illetőségű védkötelesek sorozását. A három nap alatt előállítottak 379 embert s ezek közül 228 legényt alkalmatlannak találtak s csak 151 embert soroztak be a király katonájának.

Tüzoltó közgyűlés

A debreczeni tűzoltó egyesület tegnapi délután tartotta XIX. évi közgyűlést, a lakfőparancsnok elnökölte alatt. A város képviselőjében jelen volt a gyűlésen Boczkó Sámuel főkapitány. Szikszay Gyula elnök az ülést megnyitván, Jablonczay Kálmán olvassa az évi jelentést, mely szerint: Az elmúlt év, mint a tűzoltóság új korszakának kezdete sok küzdelemnél, de annál nagyobb eredménnyel folyt le. A pénztárkezelés két részre van osztva önkéntes és városi pénztárakra. A városi évi segélyösszege a múlt évben 10896 frt volt, ezzel szemben a kiadás 10692 frt 99 krt tett ki. Megtakarítás czímen 203 frt 1 kr maradt, a mely összeg az önkéntesi pénztárba tétetett át s a tűzoltóság ruházatára fog fordíttatni.

Az önkéntesi pénztár bevétele 519 frt 65 kr, kiadása 552 frt 39 kr volt. A pénztári hiány tehát 32 frt 74 kr. A testület leltári vagyona 23,319 frt 22 kr képvisel.

Parancsnoksági ülés tartatott 10, elintéztetett 118 ügydarab.

A testület áll 4 tiszteletbeli, 55 alapító, 31 pártoló, 62 működő, 42 rendfentartó; összesen 194 testületi tag.

Szakvizsgát tettek összesen 74-en.

Éjjeli szolgálatot tartatott 365, színházi szolgálat 220, lovarda szolgálat 53. Szer és sorgyakorlat volt 17, elméleti 4.

Tetőtűz volt 7, kémény tűz 16, pinczetűz 2, bolt tűz 3, istálló tűz 1, szalma tűz 3, tanyatűz 1, szemetűz 1 esetben.

A hivatásos tűzoltóság, mely ez évben kezdte meg működését áll 1 tisztból, két segédtisztból és 18 köztűzoltóból.

Olvastatott ezután a számvizsgáló bizottság jelentése, mely után a felmentvényt a közgyűlés a parancsnokságnak s a pénztárnoknak megadja.

Ezt követőleg három indítvány terjesztett a közgyűlés elé.

Szikszay Gyula főparancsnok indítványozza hogy a jövő 1897 augusztus havában a tűzoltóság ünnepelje meg az egylet 20 éves fennállását. A jubileum napján melyre az összes hazai vidéki tűzoltó testületek meghivatnának 100 önkéntes tűzoltó tartana diszgyakorlatot, este pedig társas vacsora lenne.

A jubileum részleteinek megállapítására három bizottság küldetnek ki, vigalmi bizottság a vacsora rendezésére, elhelyező bizottság az érkező idegenek fogadtatására és díjtalanul való elhelyezésére és pénzügyi bizottság, mely a jubileum fedezetéről gondoskodik.

Mindazok, akik a tűzoltó egylet rendszerezésén, emelésén akár anyagi, akár erkölcsi tekintetben bökros érdemeket szereztek disztagokká választatnának meg a jubileum emlékére.

Megirattatnék a Debreczeni tűzoltó egylet története. A munka tisztelet díja 100 frt lenne.

A közgyűlés az indítványhoz elvileg elfogadja.

Nagyon fontos volt a Derekaszy István egyleti orvos indítványa, ki fejtegetvén, hogy a debreczeni tűzoltó egylet célja lévén

az alapszabályok szerint nem csak a tüzoltás, de az élet mentés is, indítványozza, hogy állítsák fel az önkéntes mentő egyesületet. Szól indítványában a módokról a megalakítást, felszerelést, kitanítást illetőleg.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel pártolól fogadta el az indítványt.

Darvas Imre és társai indítványukban, egy kuglizó és egy tekeasztal felállítását kérik mint szolid, szórakoztató mulatságot az egyesület tagjai számára.

Szikszay Gyula felajánlja az egyesületnek a Margit fürdő telepen levő kuglizóját, melyet közelebb felállítanak a laktanya udvarán.

Ezután választások következtek:

A Legányi Gyula dr. lemondása folytán üresedésbe jött orvosi állásra közfelkiáltással Dereka Istvánt választják meg. Szikszay Gyula főparancsnok jelenti, hogy maga mellé Visky Sándor városi hivatalnokot nevezte ki segéd tiszté, míg Berkó János kezelő tisztet segéd tisztnek lépteti elő.

Számvizsgálókká megválasztatnak: rendes tagokul Lampenfeld Mihály, Darvas Imre és Molnár Lukács, póttagokul: Horváth József, Hornung János és Bánóczy Alajos.

Ezzel az ülés véget ért.

Törvénykezés.

§ **Bűnügyi végtárgyalások.** A debreczeni kir. törvényszéknel e héten a következő végtárgyalások foglalkoztak: hétfőn, április 27-én László Ferenc és társai lopás bűntetteért; Tóth György és társai ellen lopás és más bűncselekményekért; Varga Lajos ellen, lopás és sikkasztásért. Szerdán április 29-én Szathmáry József és társai ellen lopás bűntetteért; K. Orosz Péter ellen, magánlak megsértéséért; Kovács Lajos ellen, megvesztegetés vétségéért; Rusnyák Mihály ellen megvesztegetés vétségéért; Kósa Mátyasné ellen, nyilvános rágalmazásért. Csütörtökön, április 30-án ítélet hirdetések lesznek. Pénteken, május 1-én Sándor Borbála ellen, lopás és megvesztegetésért; Sötéri Gábor ellen, tüzveszokozásért; Kálmán Ferenc ellen sikkasztásért.

NAPI HIREK.

Debreczen, április 27.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Április 27. —
— Enyhe. — Száraz —

— **A központi választmány.** Debreczen városi központi választmánya ma délután 5 órakor Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester elnökle alatt ülést tartott. Az ülésen a választmány tagjai letették az esküt, mely után Rontsik Lajos első aljegyzőt jegyzővé választották és megalakították a választókat összeíró küldöttségeket.

— **A megyei állandó választmány** ma délelőtt kezdte meg ülését a megyeházán gróf Dégenfeld József főispán elnökle alatt. Az állandó választmányon a jövő május hó 15-én tartandó közgyűlés tárgysorozatába felvetetett ügyeket készítették elő.

— **Presbyteri közgyűlés.** Tegnap délelőtt a debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma gyűlést tartott az egyház gyűlés termében. Kevéssel 11 óra előtt Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester főgondnok az ülést megnyitván, jelenti, hogy Kiss Áron püspök a megjelenésben akadályozva van, kéri Nemethy Lajost, az elnöki szék elfoglalására. Ezután Somogyi Pál főjegyző jelenti, hogy a márciusi gyűlés jegyzőkönyve hitelesített. Ezt követőleg jelenti, hogy az elhunyt Szűcs László presbyter helyére Faragó András hivatott be presbyternek. A gyűlés tudomásul veszi, Faragó András az esküt le-

teszi. Dr. Medve Kálmán lemondása folytán az árvaügyi bizottságban egy tagsági hely betöltetlenül áll. Határozzatik, hogy e megüresedett helyet a jövő közgyűlésen töltsék be. Egyhangúlag megválasztják ezután Kovács Ferenc presbytert egyházzfőnek. Tiszteletdíja már ez év január havától folyósítani határozzatik. Árva gondnokává egyhangúlag, közfelkiáltással Kátó László választatik meg, ki az esküt a közgyűlés színe előtt nyomban leistette. — A gazdasági szakbizottságba Harangi Sándort, az árvaügyi bizottságba Mitrovics Gyulát egyhangúlag beválasztják. A Fráter Gyula halálával megüresedett egyházmegyei világi tanácsbírói helyet a közgyűlés egyhangú választással Kovács József indítványára Dr. Szikszay Szabó Józseffel tölti be a közgyűlés, Olvasztatik a városi tanács átírta a protestások árvatartó alapját átvétele tárgyában. A miniszter által jelzett pótlások, az alapító oklevél elkészítésére egy küldöttség választatik a vegyes bizottságba. — A régi küldöttség, melynek tagjai voltak Kiss Albert, Dicsőfi József, Kovács József, Somogyi Pál és Medve Kálmán két taggal egészítették ki, nevezetesen Ostváth Ferenc és Jeney Miklós által Targyalás alá került a ref. nagytemplom renoválásának az ügye. — Erre vonatkozólag egy bizottság választatik — mely az ügyet előkészítendő és illetve javaslatot tenne a szükséges és nagyon időszerű javításokat illetőleg.

A tárgyban különben Tóth István építész ajánlkozott a tervrajz elkészítésére.

— **Előadás az egyetemre.** Blaha Lujza asszony betegsége folytán az egyetem javára e hó 28-ára hirdetett színházi előadás elmarad. A rendezőbizottság erről azzal a kérelemmel értesíti a közönséget, hogy akik jegyeiket előre megváltották, azok árát a nemes czélra adományozni sziveskedjenek, akik pedig a nemes czél érdekében ezuttal áldozatukat hozni nem kívánnak, jegyeik árát Zádor Lajos ur üzletében vegyék át. Nem kétkedünk benne, hogy a közönség nagy része készséggel fogja felajánlani az elmaradó előadás jegyeinek árát az egyetem létesítés nagy czéljára.

— **Mitrovics Gyula második beszéde.** Mitrovics Gyula, Debreczen új lelkesze tegnap délelőtt második alkalommal is nagytemplomban. Ez alkalommal is zsufolásgig megtöltötték a hívők a templomot, hogy meghallgathassák új lelképásztorukat. Mitrovics Gyula az alkalommal az „Erdőcsigázásról” beszélt, általános melegegedés mellett. Most sokkal jobban hangjánál volt, mint beköszöntő isteni tisztelete alkalmával. A fekölt szellemű magvas beszédet nagy áhitattal hallgatták a jelenlők.

— **A Tiszaszabályozási társulat.** Ma délelőtt 10 órakor tartotta meg a Tiszaszabályozó és ármentesítő társulat gróf Desseffy Aurél elnökle alatt választmányi ülését, amelyen a város képviselőtársaságában Vértessy István főjegyző és Ábrahám László tiszti főügyész voltak jelen. Az ülés tudomásul vette a földmívelési miniszternek a költségvetést jóváhagyó leiratát. Majd elhatározta, hogy a Hortobágy öntözési terveit, amelyek augusztusra készen lesznek, az érdekeltség annak idején felülvizsgálja és beterjeszti a társulati közgyűlésre. A választmány még több adminisztrációs ügyet intézett el.

— **Május elseje és a belügyminiszter.** Tegnap vették debreczeni hatóságok Perczel Dezső belügyminiszter egy leiratát, melyben meghagyja a miniszter, hogy miután a szocialista izgatások még mindig nagy mérvben folynak és ez által a békésen dolgozni kívánó munkások munkájukban akadályoztatnak és munkaszerződéseik megszegésére kényszerítetnek, — május elsejére semminemű körmenet, felvonulás, vagy egyéb utcai tüntetésre engedélyt ne adjanak. —

Ellenben ha a munkások a többi napokra kérték hasonló engedélyt, az tőlük még nem tagadható.

— **Elhunyt főesperes.** Farbak József, ág. ev. főesperes, nyíregyházi lelkész, a Ferencz József rend lovagja — mint részvétellel értesülünk — tegnap éjjel 11 órakor szívizshüdben elhunyt. A lelkészi pályáját Mátyás oldalon, mint miskolci püspöki káplán kezdte meg. Onnan zempléni megyei Pázdicsra került lelkésznek, ahonnan szülővárosába Nyíregyházára hívták meg. Mint kitűnő hitványon országos hírré tett szert. Az elhunyt 57 éves volt s 33 év óta lelkészkedett. Temetése szerdán lesz, amelyen a gyászszertartást Zelenka Pál püspök és Materny Lajos debreczeni lelkész végzik. A főesperes elhunytát neje Farbak Etelka és leánya Gizella gyászolják.

— **Agarász egyesület gyűlése.** A debreczeni agarász egyesület a tegnapi napon Lovassy Károly t. tanácsos szobájában közgyűlést tartott volna, de miután a tagok kellő számban nem jelentek meg, az ülés elnapoltatott.

— **Blaháné jubileuma.** A nemzet édes szavu csalóganya, a magyar népdal leghivatottabb tolmácsolója, aki e hó 28-ára hozzánk igérkezett, makacs influenzája miatt kénytelen volt Debreczenbe fjöveteléről egyelőre lemondani. Amily leverőleg hat ráánk ez a hír éppen olyan őszinte örömmel regisztráljuk a másikat, hogy május 7-én lesz husznöt éve annak, hogy Blaha Lujza asszony a Nemzeti színházban legelőször fellépett. Ezt a kiváló alkalmat a Népszínház arra használja fel, hogy a tüneményes művészi pályafutásu primadonnának jubileumot rendez. A jubileum napján diszeladás lesz a Népszínházban, amelyen Blaha Lujza is részt vesz.

— **Az iparos ifjuság önképző egyesületének közgyűlése.** A debreczeni iparos ifjak józanabbul gondolkodó része, mintegy tünetéssül a socialis munkások népgyűlése napján, tegnap délután tartotta meg rendes évi közgyűlést hatvan utcai saját helyiségében. A gyűlést Tóth Kálmán egyesületi elnök nyitotta meg, aki előadta, hogy az ezredéves ünnep hajnalán, mikor ugyanazon órában, de más helyen az iparos ifjuság egy megtévelyedett része izgat a felsőbbbség ellen s tiltakozik az ellen, hogy a munkás rend részt vegyen a nagy nemzeti ünnepen a debreczeni iparos ifjuság előkelő része tünetéssül a szocialistákkal szemben részt vesz az iparos tanácsok kiállításán. Hangsúlyozza hogy Magyarországon nem csak hogy jut munka a dolgozó munkásnak, de a munka erő napról-napra kisebbedik oly arányban, a mint nő a szocialistáknak száma. A tisztességes elemekből álló munkáshad, melyet nem tudtak megtéveszteni a higveleji szocialis pártvezérek ámitó szava, lelkes éljenzésben tört ki a beszéd végeztével. Ezután olvastattak az évi jelentés, mely szerint az egyesületnek 150 pártoló és 124 rendes tagja volt. Az elmúlt jegyleti év a legszerencsésebbnek mondható, amit bizonyít az a tény is, hogy az egyesület tagjai az előző évhez tetemesen gyarapodtak. Végül megejtetett a tisztujítás, melyen a régi tisztikar újra megválasztott. Elnök lett: Tóth Kálmán, I. al-elnök: Vértessy Béla, II. al-elnök: Kiss Sándor, I. titkár: Dr. Márton Kálmán, II. titkár: Fridvalszky Rezső, jegyző: Madarász Gyula, pénztárnok: ifj. Bosznay Károly, háznagy: Zavilla Gyula, könyvtárnok: Kiss József, s. könyvtárnok: Czikornyai Lajos. Választmányi tagokká megválasztottak: Serli Róde, Szedlák József, Balla Mihály, Szikszay Aladár, Ács Imre, Hajdu István, Csikes Ferencz, Weiszhausz Dezső, Horváth, Várady József, Gyenge Lajos, Pigler Lajos, Weszeli Antal, Hajesz Gusztáv, Vértessy Sándor, Facsar József, Surina Sándor, Basizta Albert, Nagy János, Matolcsi Lajos és Mihalecz Lajos. Póttagok: Poroszlav Károly, Tolnai Lajos, Horváth József, Küll Gyula. Számvizsgálók: Bornyász József és Stern Győző.

— **A gazdasági Váczy J.** amelyen el gazdasági érdektőbb támofeld Mihály ségéről előtme vissza bank átirat esőnt ajánl egyesületi világotitást.

— **A Gyene** ma délután nap délelőtt a halottat, helyezve a hova a holt

— **Az** lőtt közgyű alaphoz ta bizottságot tott, hogy 9-én d. e. 9-én d. e. 10-lön Záb milleniumi Az új pres közgyűlésér lására: Rai János küld kezdve fog kálat előké

— **Hal** állítás teri péntek este eset történt kácsa ittas ezébe alott percz alatt

— **V** Gyula volt tért a refor ban 70 fori az alóiró n Ipar- és K pénztárban most 4azon fogták.

— **Ma** kitűnő zen közönségtő nőben, hol Hungáriáb utaznak fe fogják pon debreczeni mulva ism megint az ezeni csárd utat a der

— **T** ma délelött kir. tanács rendes het intézett el

— **C** gazdasági lo gh Pé millenáriis amelyet pe ban reász a tetszésé

— **A** könyvnyo an a Mar vasi mul most küld az egyleti személybő jegy egy tatnak és valót V e

— **D** dában ho

— **A gazdasági egyesület ülése.** A debreczeni gazdasági egyesület tegnap délelőtt 10 órakor Váczy János elnöke alatt ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy belép a magyar gazdasági egyesületek szövetségébe, amely a gazdasági érdekeknek a kormánynál való hathatósabb támogatása érdekében alakult. Steinfeld Mihály a lótenyésztési bizottság elnökségéről előterjesztett lemondását az ülés kérelmére visszavonta. Felolvasták a magyar agrárbank átiratát, mely a gazdáknak olcsó kölcsönt ajánl. A kölcsönvétel módozatairól az egyesületi titkár nyújt az érdeklődőknek felvilágosítást. Az ülésnek több tárgya nem volt.

— **A becsület halottja.** Az öngyilkos Gyenes Lajos nagykereskedő temetése ma délután 4 órakor lesz Kecskeméten. Tegnap délelőtt debreczeni lakásán beszentelték a halottat, majd üveg alá és érzékporsóba helyezve a vasuton elszállították Kecskemétre, hova a holttest ma meg is érkezett.

— **Az ág. ev. presbyterium** tegnap délelőtt közgyűlést tartott, melyen az árvataró-alaphoz tartozó kérvények megvizsgálására bizottságot küldött ki az egyház. Határozott, hogy a millenniumi az iskolában május 9-én d. e. 9 órakor, a templomban május 10-én d. e. 10 órakor ünnepeltetik. — Erre külön Zábriák soprani lelkész gyönyörű millenniumi énekét rendeli meg az egyház. Az új presbyterek ez esküt a legközelebbi közgyűlésen teszik le: Számadás megvizsgálására: Raics Lajos, Droppa Emil és Roth Jánost küldetnek ki. A közalapra a folyóévtől kezdve fognak az egyházak fizetni. A munkálat előkészítésére bizottság küldetett.

— **Halál a debreczeni csárdában.** A kiállítás területén lévő debreczeni csárdában péntek este nyolc óra felé halálos végű bal eset történt. Dudás János, a csárda főszakácsa itt as állapotban lebukott a mély pinczébe és oly sérüléseket szenvedett, hogy párperc alatt meghalt.

— **Váltóhamisító papnövendék.** Szabó Gyula volt római katolikus papnövendék átért a református hitre, a Közgazdasági Bankban 70 forintot váltót akart beváltani, amelyen az aláíró neve Hamisító volt. Szabó az Ipar- és Kereskedelmi Bankban és a takarékpénztárban már értékesített egy-egy váltót; most azonban rajta csípték és rögtön elfogták.

— **Magyariek Budapesten.** A Magyar fiúk kitűnő zenekara most bucsuzik a debreczeni közönségtől két hónapra. Ma az Angol Királynőben, holnap a Bikában holnapután pedig a Hungáriában muzsikálnak. Csütörtökön délből utaznak fel Budapestre, — a hol két hónapig fogják pompás játékkal gyönyörködtetni a debreczeni csárda közönségét. — Két hónap múlva ismét visszatérnek de október elsejétől megint az ő muzsikájuk fog hangzani a debreczeni csárdában egész a kiállítás bezárásig. Jó utat a derék fiuknak.

— **Tanácsülés.** Debreczen város tanácsa ma délelőtt 10 órakor Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester elnöke alatt rendes heti ülést tartott, amelyen folyóügyeket intézett el.

— **Czivisfogat a kiállításon.** A debreczeni gazdasági egyesületnek tegnap mutatta be Balogh Péter hetes czivisfogatát, amelyet a millenáris kiállításon bemutat. A fogat, amelyet pénteken szállítanak Budapestre, nagyban reászolgált a gazdasági egyesület tagjainak a tetszésére.

— **A nyomdászok majálisa.** A debreczeni könyvnyomdászok önképző egyesülete május 16-án a Margit-füvő helyiségeiben zártkörű tavaszi mulatságot rendez, melyre egy bizottság most küldi szét a meghívókat. A jövedelem az egyesületi pénztár javára esik. Beléptijegy 3 személyből álló családonként 2 frt. Személyjegy egy frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A talpalávalót Veres Tóni zenekara szolgáltatja.

— **Dajkák vizsgálata.** Az árok-utcai ovodában holnap és holnapután tartják meg a

gyermekmenhelyekre felügyelő dajkák tanfolyamát befejező vizsgálatokat, amelyek mindkét napon délelőtt 9—11, délután 3—6 óráig tartanak. A vizsgákon a várost Simonffy Imre polgármester személyesen fogja képviselni.

— **Kert gazdák ülése.** Tegnap a debreczeni szőlőbirtokosok közgyűlésre jöttek össze a mezőrendőr kapitányság hivatalos helyiségében, mely gyűlésen kimondták, hogy nem látják szükségét annak, hogy hegyközségé alakuljanak s hogy megmaradnak a régi rendszer mellett. Fő kert gazdává nagy lelkesedéssel és egyhangulag újra megválasztották volt fő kert gazdájukat Török Bálintot.

— **Felvétel a hadapród iskolába.** Az 1896/97. évi, szeptember hó 16-án kezdődő hadapród iskolába nyolczszáz hely van üresedésbe. — Mindazon gyermekek szülei, kik gyermeküket katonai pályán akarják kiképeztetni e tárgyban felvilágosítást kaphatnak a debreczeni katonai ügyosztálynál s a pályázati kérvények ez év aug. 15-éig nyújthatók be.

— **Millennáris tanományi kirándulás.** A hajdumegyei tankerületitanik Gönczy-Egyesülete f. évi jun. 27-től julis 7-ig tartó tanulmányi kiándulást rendez Budapestre. A tervezet szerint 50—60 személyre szóló kirándulásban, a Gönczy-egylet alapító, rendes és pártoló, úgy férfi, mint nő tagjai vehetnek részt, kiknek 12 napra terjedő utazási elszállásolási és ellátási összes költsége a rendező bizottság márig elért kedvezményeiből itélve, személyenként 20 forintnál többre nem kerül. — E sok előnyt biztosító s felettébb olcsó kirándulás iránt már ez időszert is oly nagy az érdeklődés, hogy a jelentkezések legkésőbb csak május 10-ig fogadtatnak el. Részletes programról annak idején gondoskodva leend. A siker biztosítására nézve elég megemlíteni azon egy körülményt, hogy rendező bizottság élén Bötvs Károly kir. tanfelügyelő áll. Jelentkezhetni: Csúrka István egyesületi titkárnál (Kossuth u. 160 sz.)

— **Debreczeni munkások kirándulása.** A földmívelési miniszter leirt a gazdasági egyesülethez, hogy rendezzen a munkások részére kirándulást a mileniumi kiállításra. A kiránduláson való részvételi jegy ára, két napi élelmezéssel és lakással együtt 5 frt. Az egyület a leiratot áttette a város gazdasági és intézőbizottsághoz további intézkedés végett.

— **Bikabíralás a Hortobágyon.** A város gazdasági és intézőbizottsága tegnap délután 3 órakor Király Gyula elnöke alatt tartott ülésében a bikabíralás határidejét április 29, 30 és május 1 napjára tűzte ki.

— **Debreczeni béles.** Egy tál kitűnő debreczeni béles érkezett ma mutatványul a szerkesztőségünkbe Hadházy Józsefné és a leánya süttették és küldték, akik a millenáris kiállítás debreczeni csárdájának tulajdonosával szerződést kötöttek a csárda vendégeinek debreczeni bélessel való ellátására. Szerződés szerint Hadháznén meg a leánya naponta 3000 darab bélest fognak szállítani a debreczeni csárdának.

— **Áthelyzet libapiacz.** A városi tanácsnak 1896. április 16-án 3585/1896 sz. a. kelt végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a hizott és sovány libák árulása, a mai naptól fogva, a Miklós utca végén lévő nagy térre és pedig a hizott libák-é a Miklós utca külső szegletétől, a régi kórházig nyuló tér keleti oldalára, a sovány libák árulása pedig a nyugoti oldalra helyeztetnek el. Ezen intézkedés azon hozzá adással tétetik közhírré, miszerint az ezen rendelkezés ellen vétők kihágást követnek el, és 2 frttól 50 frtig terjedhető pénzbírsággal, nem fizetés esetében megfelelő elzárattással fognak büntettetni. Debreczen, 1896. április 21. Debreczen szab. kir. város rendőr-főkapitánysága.

— **Köszönetnyilvánítás.** A debreczeni első takarékpénztár, a debreczeni zeneegylet javára, a mai napon 20 frtot adományozott. Fogadják az intézet nemes lelki igazgatósága, a zeneegylet elnöksége nevében hálás köszönetünk nyilvánítását. Dr. Kenéz elnök.

Rendőri hírek.

? **Gyilkossági kísérlet.** Minden emberségből kivetkezett tegnap Szallai Árpád csillag utcai 2682 sz. alatt lakó szabó segéd aki tegnap talán a szocialisták közgyűléséről hazajöve, felpálinkázott állapotba feleségét s annak anyját, anyósát megtámadta. Egy töltött revolverrel rontott neki, de mielőtt a megtámadottak kárt tehetett volna, a segélykiáltásra elősiettek, háziak a 6 lövetű forgó pisztolyt elvették tőle. Szallai Árpádot a rendőrség letartóztatta.

? **Szivarozás és színház.** Szigoruan ellenőrizi a rendőrség, hogy még a színház külső csarnokában se szivarozhassék senki. Annál nagyobb feltűnést keltett a tegnap esti előadáson M. K. mérnöki rajzoló, aki az előadás alatt az emeleti zártszéken szivarra gyújtott. A színházi tűzrendészeti szabályok ellen vétőt a rendőrség megbüntette.

? **Két asszonyról.** Az egyik Farkas Julianna a másik Árva Mari. — Kósza, csavargó asszonyok, — a kiket már számtalanszor megbüntetett a rendőrség. Az éjszaka megint börtönbe kerültek, mert szerelmüket árulták a piacon késő éjjel. — Jobb volna ha a két csavargó asszonytól úgy szabadítaná meg a rendőrség a város lakosságát, hogy felvenni ajánlaná a dologházba.

? **Vasúti tolvaj.** A harmadik kerületi kapitányság előtt egy rovott előéletű tolvaj asszony állott, akit épen akkor csípték meg a rendőrség, mikor meszet lopott a vasúti rak-tárból. Az asszonyt, akit Mike Istvánnak hívnak, lezárták.

SZÍNHÁZ.

* **Gyerekkasszony.** Az idei saison utolsó premierjére feltűnően csekély számú közönség gyűlt össze színházunkba. A bérlők páholyai üresen maradtak, a földszinten is gyér közönség nézte végig a darabot. A darab maga, mely régi népsziművek, különösen a „Pirósbugyelláris” nyomán indul, nem is igen érdemel különösebb megemlítést, de az előadás maga a jobb vigjátéki előadások közé tartozott. Dícséretet érdemel Sándor Emil, ki művészi nivaun álló alakítást produkált Csendes Vince falusi plébános szerepében. Hamvas Istvánné szerepében Galyassy Paula ért el zajos sikert, míg Somló Emma Hamvas Mariska szerepében gyönyörködtetett kedves játékkal. Jó volt Haday Sándor és Rózsahegyi Kálmán. A molnár inas szerepében Németh elfogadható volt, mint hűlye fiú. Rendezés kifogástalan összjáték kielégítő.

* **Blaháné levele.** Blaha Lujza asszony a nemzet beteg csalóánya a következő levelet intézte Tiszay Dezső színigazgatóhoz. Kedves komám!

Hát bizony én elég gyenge vagyok, ma keltem fel 9 nap után az ágyból csak úgy lézengek, ha az idő megengedi egy két-két órára kocsin kimehetnék pár nap múlva, de ha így marad, még szobaáristomra vagyok kárhoztatva egy ideig. Rémitőse meghűtem a miskolci színpadon. Most még egy hatalmas köhögés egy kis szemgyulladás egy kevés rekedtséggel kell megküzdenem. Az ujhelyi vendéjatekről is le kelle mondanom, — már azt csak valamikor májusban tarthatom meg. De az én legnagyobb fájdalom az, hogy igéretemnek sem tehetek eleget, hogy t. i. e hó 28-án megtarthassam a jótékony előadást és tudva azt, hogy kedves Komám csak e hó végeig marad ott, én pedig ebben a hónapban nem vagyok képes énekelni, tanácsoljanak, hogy hát már most mi tevék legyünk. Mondja meg kedves Komám Konez és Vecsei uraknak, hogy nagyon sajnálom a dolgot és amint egészségem helyre állt beváltom igéretemet, csak majd adják meg az alkalmat.

* **A szinügyi bizottság ülése.** A szinügyi bizottság szombaton délután Simonffy Imre polgármester elnöke alatt ülést tartott, amelyen az atadás befejezése esetére kitűntették Tiszaynak a harmadik szubvenció-részletet. Ezután felolvasták Tiszay Dezső köszönő és bucsulevelét, amelyben foglaltakat elismeréssel tudomásul vették.

Magyarország legszebb háza.

— Az új országházról. —
Irta: Verner László.

Küldöttségben jártam a minap a nő emancipáció közkedvelt miniszterénél, a legtenorhangabb miniszterénél, Wlassitsnál. A hold utcái palotához elég közel van az új országház, egy lélekzetre lássuk azt is! — gondollam. Hanem az új országház a kíváncsi szemek előtt csak úgy rejtve van, mint az a gyémánt szemű hódító menyecske, a ki a boudoirjában a toalettjét rendez. Heinrich László főmérnök az építész egyik vezetője révén sikerült ama kevesek egyikének lennem. A kiknek módjukban van az ország legszebb házat, a világ legszebb parlamentjét látnom. Nem akarok kiterjeszkedni architekturai és építési stílbeli magyarázatokba: a laikus szemével láttam, a laikus tollával írom le az ország büszkeségét, az új ország házat.

Igy épült ez a műépület tizenkét kis holdon. Az építés ideje alatt kilencz milliót emésztett fel az épület, mely belső berendezésével mintegy tizennégy millióba fog kerülni és ismétlem: szépség dolgában a világ első törvényhozó háza lesz.

Most mintegy ezer munkás dolgozik, a munkát egy építészre koncentráltva, a bejáróra és díszteremre, melynek június 8-án készen kell lenniük.

A vesztübi hatalmas arányban két oldalról kecsi közlekedésre berendezve. A gyalogjáró a közepén van, hol eredeti márványoszlopok között márvány lépcsők egész során halad föl az ember a díszterembe, mely csak ünnepélyes alkalomra van szánva. Kitudja minő fontos történelmi momentumok fognak ott lefolyni. Széles, háromszor megszakított hosszú lépcső soron jutunk el oda, de utközben, mindenütt megállít a húszinü márványoszlopok ragyogása, a mennyezet két nagyszabású freskó, Lotz műve. A most súlyos beteg művész az egyiket már be sem fejezhette. Ez a munka tanítványára, Szekelyre maradt. A már kész freskó egy nagyszabású allegória: a törvény megdönthetetlenességét szimbolizálja. Osiromra kelnek ellene a szocializmus nihilizmus és mind az a mus, a melyet a jövőendő a békés haladás ellen ki fog találni, a radikális örültségeknek szélsőségei és vadságai; hanem ott virraszt a törvény fölött égő fátylával a nemzeti Geniusz, a korpusz juris előtt és nincs az emberi indulatoknak, új eszme áramlatoknak a törvény fölött hatalma.

A gondolat fonséges és kivitele nagy művészre vall.

Lotz fájdalom, valószínűleg legutolsó művével, a nagy stílyú művészek közzé emelkedett és egy világra szóló műépületben emelt emléket magának.

Bizonyosak a kiváló művészurket is megillette a keresetnek kínálózó alkalom.

A freskóról ha az ember a szemét leve-szi, még néhány lépést kell tenni a fehér-márvány lépcsőn s a díszterembe jut.

A nagyszerűnek benyomása alatt elmerül mindenki. A nagyszabású kupolás terem-ben annyi dísz, hogy az ember szinte felteszi a kérdést: nem szegény az ország ilyen épü-leihez? A falakat tiszta márványból gazda-gon aranyozott oszlopok tartják. Az erkély alatt a bejáróval majdnem átellen-ben lesz kitéve a korona. E mellett lesz az elnöki pulpit a két társelnök, Szilágyi és Szilágyi számára. A főhercegek és diploma-cziai kar számára már kezdik rendezgetni a páholyokat, jobb és balfelől az elnöki emel-vény mellett.

Fent eredetileg nem volt erkély hallga-tóságra számítva, de a terem ünnepélyességé-hez utóbb így rendezkedtek be.

A terem csillogó fényessége között leg-jobbán lekötö a figyelmet a pillérek kiszögel-lésén helyet foglaló tizenkét szobor. Az Árpád-ok, Anjouk és Habsburgokból, Szent-István, László, Könyes Kálmán, IV. Béla, II-ik And-rás az Árpádokból.

Igy tehát az Árpád korszak dominál, Szent-István öreg korban, az arany almával, délczag Szt. László, bölcselő és mély gondo-latokba elmerült Könyves Kálmán.

Minden királyi alak szürke kőből fara-gott, a szobort ábrázolónak saját házi koroná-jával, korhü ruházat és a két apród is jel-lemző. Az Anjouk közül Nagy Lajos délczag alakjával magasodik ki. E szobor kiváltképpen kifejezi a királyi fenséget, erőt, bátorságot. A deputátusok, akikkel fent voltam formalisan összeháboruskodtak, hogy melyik szebb. Mig nekem Nagy Lajos deli alakja tetszett, sokan Mária Terézia mellett voksoltak, csodálatos-nak találván, hogy kő mint tud visszaadni ennyi gyöngédséget.

Természetesen a tréfás megjegyzések sem maradtak el.

A papunk így dévajkodott:

— De már ebbe a szép teremben a nép-pártiak lesznek többségben. Mikor az osztrák delegáció üléstermében haladtunk el, a hol főleg az üvegfestészet remekei és stílyje fog-lalta el a figyelmet, — pattant ki a második bonmott.

— Kár ilyen gazdagságot mutatni azok-nak a fránya osztrákoknak. Ha ezt mind meg-látják, még jobban fognak ragaszkodni a negy-venöt % kvótához.

A paraszt deputátusoknak a majolikával kirakott udvarok tetszettek. Az igaz, hogy csodájára lehet jönni ennek az épületnek.

Nem hiába, hogy olyan régi az alkot-mányuk, de a hol fejlesztik, az lesz a legszebb épülete a jó nagy darab földnek.

A tömördek gazdaságot látva, szinte fel-veti az emberbe a kérdést: nem szegény e az ország ehhez? Nem bizony! Mindenki öröm-mel fog itt nézőként megfordulni és nemzeti dícsérvéssel hirdeti: mire képes a magyar!

Különfelek.

+ A honvédelmi miniszter párbaja. Fejérváry Géza báró, honvédelmi miniszter szom-baton megverekedett Bernáth Béla országgyü-lési képviselővel. A párbaj Bernáth Béla su-lyos megsebesülésével végződött. A megállapodás szerint előbb pisztoly-párbaj volt, egy-szeri golyóváltással, 30 lépésnyi távolságból, 15 másodperc célzási idővel s az esetleg megsebesült félnek joga volt még tíz másod-percz után is löni. A szokásos békeltetési ki-sérletet Hadik gróf tette meg, melyre azonban egyik fél sem tett megjegyzést; a párbajt Keglevich István gróf vezette, a kinek Rajta! kiáltására eldőrdült előbb Bernáth, alig egy másodperc után Fejérváry báró pisztolya. Egyik fél sem sebesült meg. Minthogy a pisz-tolypárbaj eredménytelen volt, karddal folytát-ták a párbajt. A kardpárbajban harc képtelen-ség volt kikötve, a nyakon és kézen bandázs-zsal. Ismét Keglevich gróf vezette a párbajt. A jelre Fejérváry báró azonnal hevesen táma-dott, Bernáth Béla pedig védelmi pozitúrába helyezkedett. Bernáth Fejérvárynak néhány vágását fölfogta, mialatt Fejérváry egy lapos vágást is kapott, de aztán Fejérváry a Bernáth kardja alatt egy alsó vágást mért ellen-fele fejére, mely azt védtelenül érte. A vágás oly erős volt, hogy Bernáth kezéből kiesett a kard, arczát elöntötte a vér, ő maga pedig el-esett a földre. A seb a jobb halánték táján haránt irányu és 7—8 centiméter hosszú, csontig ható és azt is érintő metszés. A ha-lánték-izom és erek átvágva. Négy ért kötöt-tek le. A varrás 7 öltéses.

+ Papakostaék Budapesten. A pestvidéki királyi ügyészség börtönében tegnap reggel vezették Horváth Béla főügyési helyettes elé Papakostát, Scheiber Dezsőt és Kázár Ambrust, a három merész vállalkozót, hogy a szökés részleteiről kikérdezzék őket. A szökevények nagyon elesigázva kerültek Budapestre. Papa-costa és Scheiber annyira betegek a nagy gya-loglásnak, hogy kihallgatásukat hétfőre kel-lett halasztani. Kázár Ambrus, aki úgy lát-szik a legedzettebb háromuk között, azt val-lotta, hogy szökésüket Scheiber Dezső ter-vezte és mikor már szerencsésen kimenekültek

a börtönből, azt proponálta, hogy az első éjjelt töltsék itt Budapesten. Neki van itt sok jó barátja, azok közül valamelyiknél elbujnak. A második éjjel valahol betörnek s szereznek egy kis pénzt is. Csak arra kérte Papacostát, hogy szerezzen addig szerszámokat. Amikor kiszabadultak, Papacosta semmi szín alatt sem akart Budapesten maradni. Ez volt a vesztük is, mert így pénz nélkül nem tudtak bol-dogolni.

+ Nagy öngyilkos-ég. Egyszerre négy öngyilkosságról kapunk hírt Orosházának ket-tő jutott a szerencsétlenekből: egy szép fiatal asszony, Muzsly Jánosné, akit a pletya üd-dözött a halálba és egy Radnay Anna nevű tizenhat éves serdülő leány, aki ösmeretlen okokból lett öngyilkos. Az előbbi konyhakés-sel elmetszette a nyakát, a kis leány pedig felakasztotta magát. A harmadik öngyilkos-ság híre Békés Csabáról jön, ahol egy ismert kávéházi szépség fogott revolvért maga ellen. De a szíve helyett tüdejét találta s így még nem halt meg. A negyedik öngyilkosságot Komlósról jelenti egy telegramm, ahol Józsa János kereskedő vált meg a maga akaratából az élettől.

+ Anyósgyilkos. Molnár Márton kovács-házi koresmáros nemrég elhagyta a feleségét. De időközben ugylátszik, meggondolta magát a férj és a felesége után ment, aki hajlandó is lett volna visszamenni az urával Kovács-házára. De az anyós utjába állott a férj és feleség akaratának s kijelentette, hogy a leányát nem ereszi el a házáról. S mikor erre semmi-képpen sem volt hajlandó, a férj az anyóst egy kezeügyebe eső konyhakéssel úgy hasba-szurta, hogy rövid idő alatt iszonyu kínok közt meghalt. A gyilkost a csendőrség elfogta.

Közgazdaság.

Budapesti gabonafőzede.

Debreczen, április 27.

Készáru 2 $\frac{1}{2}$ krral magasabb.

Őszi buza	6.90—6.92
Tavaszi buza	6.69—6.71.
Őszi rozs	5.72—5.74.
Tavaszi rozs	— — —
Őszi zab	5.50—5.52.
Tavaszi zab	— — —

Május juniusi tengeri ha-táridőre . . . . . 3.94—3.96.

Sertéspiacz. Budapest-Kőbánya 1896. április 27.

Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronkint 400 klgron felüli sulyban (56— krtól 57 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kgr. sulyban) — 54— krtól 57—, krig. Fialal nehéz (páron — 320 klgron fe-lüli sulyban) — 54 krtól 55— krig. Fialal kö-zép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) — 54 krtól 55— krig. Fialal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Közép (páronként 220—280 klgr-sulyb.) — krtól — krig. Könnyű páronkint 220 klgrig terjedő sulyban — krtól — krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) — 56 krtól 57— krig. Közép (páronkint 220—260 klgr-sulyban) — 56— krtól 57— krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) — 55— krtól 56 krig.

Sertés létszám: 1896. évi április hó 23. napján volt készletben 10110 darab 1896. évi április hó 24. napján felhajtattott — drb. 1896. április hó 24. napján elszállit-tott 43 drb. 1896. április hó 25. napjára maradt készletben 10067 drb. Hizottsertés forgalom változatlan.

CSARNOK.

Rémes éjszaka.

— Történet. —

Irta: Murai Károly.

Nem volt fiatal, nem volt tünemény-szerű szépség, de minden ízében kívánatos. Olyan, mint egy jól megérett, duzzadó husu

őszibarack. lett a szájna utána nyul a

Ha róla Ennek is vol is. A beszéd egészen világ szoktak s ez ben komment homályához.

A kik elhitték, hog bizonyosan n azonban o óvatosan ter. A látszat ott szolgált a k

A szem rosságtól ma férje jóval id a ki egy hé haza. Egyetl éves fiu, a k s a ki nem

Az assz a ki nem hi

ki a nap mi ama bizonyo hitt, azért kezét, mert

Az étellel, szerető költ előtt még ra lott az assz a ki a nőkk női hivatásr abba olyan

ságában ma fizkő, lova szal és bees A ki egy el volaa beugr keztyüt egy is oda.

Hát ez lenségnek, a már eu lit tor, bizonyá glóriát ping dana a zsa

Bizony előtt, midőn vagy mikor hozzá. Ahitá rá és szerett mint valami zenei instru meg, mikor mikor bekoj tottságban

szerkben féli szoritva, lá fennen diac — Jó,

naszkodni a — Bán — hangzott — Azt

nyosan. Le az is lehe jából állott nek lát?

Válasz sődött. Szer nek, bájo látja, de ne bután.

Az assz tudta vissz mégis és k — Ne ugy nézek volna ki.

— De — Az lálhoz, vag most is ren elmúlt rém minden erő nem, hogy mem.

— Ha — Az

okból. Elő

őszibarack. Beleharapni való. Csetteneni kellett a száznak, ha meglátta a szem s szinte utána nyul a kar.

Ha róla volt szó lehetett beszélgetni. Ennek is volt mondani valója, meg amannak is. A beszédhez amely ilyenkor soha sem volt egészen világos, teljesen kifejező, hunyorítani szoktak s ez a hunyorítás bizonyos tekintetben kommentár volt az elbeszélés balladai homályához.

A kik ismerték, a kik hírét hallották, elhitték, hogy kedvese van; hogy úgy van-e, bizonyosan nem tudta senki. A körülmények azonban olyanok voltak, hogy a szárnyaló, óvatosan terjesztett hír valószínűséggel bírt. A látszat ott ólálkodott mindenütt s alapul szolgált a kombinációnak.

A szeme csillogó, az ajka húsz s a pirosságtól majd hogy kicsattan az arca. A férje jóval idősebb, mint ő; e mellett korhely, a ki egy héten hatszor hajnal felé vetődött haza. Egyetlen egy gyermeke van, egy hatéves fiu, a ki már nem ad nagy gondot neki s a ki nem is beteges, hogy magához kösse.

Az asszony barátai között csak egy volt a ki nem hitt a támadó, terjedő hírek és a ki a nap minden pillanatában hajlandó volt ama bizonyos tűzbe tenni a kezét, Azért nem hitt, azért volt hajlandó a tűzbe tenni a kezét, mert fiatal volt, mert szerelmes volt. Az élettel, a nővel ismeretlen, álmodni szerető költői berkekben révedező fiu, a ki előt még ragyogó fényben, tisztaságban állott az asszony. Bolondos, plútió érzelmű fiu, a ki a nőkkel az iradalomról, a zenéről, a női hivatásról beszélt, a ki naplót vezetett s abba olyan verseket írt, a melyeknek az igazságában maga is hitt. Elmúlt századba való fiú, lovgagias érzélemmel, hamis páthosszal és becsületérzessel szerelmi ügyekben is. A ki egy eldobott keztyűért akkor is képes volna beugrani a fenevadak közé, ha azt a keztyűt egy operette primadonna dobta volna is oda.

Hát ez a fiu nem hitt semmit. Lehetetlenségnek, örültségnek tartotta a kétkedést a már említett tárgyban. És ha ő ekkor piktor, bizonyára madonnának festi az asszonyt, glóriát pingál a feje fölé és képes imát mondani a zsámolya mellett.

Bizonyos időközökben, rendszerint délelőtt, midőn lelkét felmagasztosultnak találta, vagy mikor illethez akart jutni, ellátogatott hozzá. Áhitattal, fölértlen tisztelettel nézett rá és szerette volna elkapkodni a hangját, mint valami isteni zenét és elhelyezni valami zenei instrumentumba, hogy akkor szólaltassa meg, mikor neki tetszik. Egy alkalommal, mikor bekopogtatott és belépett hozzá, izgatottságban találta az ő madonnáját a karszékekben félig hátradölvé, fia fejét az ölébe szorítva, látta az asszonyt, a kiből ezúttal fennen diadalmaskodott az anya.

— Jó, hogy jön — szolt a fiuhoz — panaszkodni akarok.

— Bántotta, bántani merészelt valaki? — hangzott fenyegető hangon a kérdés.

— Azt hiszem, de nem tudom bizonyosan. Lehet, hogy véletlenség volt. De az is lehet, hogy valakinek ostoba tréfájából állott. Nézen rám és mondja, milyennek lát?

Válasz helyett a kérdező ur elvörösödött. Szeretett volna fölkiáltani, hogy szépnek, bájosnak, angyalinak, imádatdígnak látja, de nem mondott semmit. Nézett merően bután.

Az asszony, látván ezt a tekintetűt, alig tudta visszatartani mosolyát. Hanem megtette mégis és komolyan beszélt:

— Nem aludtam az egész éjjel és most úgy nézek ki, mint ha betegségből épültem volna ki.

— De hát mi történt.

— Az történt, hogy közel voltam a halálhoz, vagy legalább is a megőrüléshez. Még most is remegés fog el, ha visszagondolok az elmúlt rémes éjszakára, a mely fölemészttette minden erőmet, tönkre tette idegeimet és majdnem, hogy kisíratna velem mind a két szemem.

— Ha elmondaná!

— Azt akarom. El fogom mondani két okból. Először azért, hogy fogalma legyen ön-

nek arról, hogy itt a városban kívül, ebben az elhagyott helyen fekvő házban, milyen kísérteties helyzet adhatja magát elő. Másodszor pedig azért, hogy ha ön is valószínűnek találja az én gyanumat, arra kérem, hogy puhatózzék a városban, vajjon nem csalódtam-e? Ön megfordul itt is, ott is és bizonyára hallani fog valamit, ha úgy áll a dolog, a mint én hiszem.

— Mindent meg fogok tenni.
— Köszönöm. Most pedig hallja a történetet.

Kevés szünet, kis ideig tartó gondolkozás és az elbeszélés kezdetét veszi.

(Folyt. köv.)

Tájékoztató.

A Gönczy-egyesület „Othón”-a a keresk. akadémia palotájában.

Nyilvános olvasóterem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Muzeum, a kollégiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2-4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: haladó csoport.

Zene-estélyek.

Az „Arany Bika” kávéházban hetenkint két zeneestély van: hétfőn Rácz Károly, szerdán a Magyarok.

A Hungária kávéházban minden szerdán, szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyarai testvérek zenekara.

Az „Arany Bika” vendéglő éttermében vasárnap este kint a Magyarai testvérek. Rácz Károly és Veres Tóni zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Angol királynő” vendéglőben kedden Magyarai testvérek, pénteken Rácz Károly és vasárnap Veres Tóni játszanak.

A „Margit”-fürdőben vasárnap és ünnepnapokon d. u. 1/2-9 óra közt sétatáncverseny. — Játsszik a katonazenekar.

A Corsó kávéházban kedden, csütörtökön és vasárnap Rácz Károly és Veres Tóni zenekara tartanak zeneestélyeket.

Szauer Sándor „Arany sas” kávéházba minden hétfőn este Veres Tóni zenekara tart zeneestélyt.

Vasuti közlekedés. Érvényes 1895. október hó 1-től.

Egységes vasúti (zoua) idő szerint.

Debreczenből indul:

Budapest-felé	gyorsvonat reggel	9 ó. 40 p.
Budapest-Nagyvárad felé	délután	12 ó. 36 p.
	este	10 ó. 31 p.
P.-Ladány-Nagyvárad felé ¹⁾	délután	3 ó. 48 p.
	minden kedden délelőtt	12 ó. — p.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8 ó. 16 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	délután	4 ó. 07 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	este	8 ó. — p.
	éjjel	8 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel	5 ó. 15 p.
Miskolcz-Kassa felé ²⁾	reggel	8 ó. 25 p.
Miskolcz-Kassa felé ³⁾	este	8 ó. 05 p.
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	délután	4 ó. 02 p.

¹⁾ P.-Ladánytól gyorsvonat.
²⁾ Közvetlen koci (Junius 15-től Szept. 15. Kas-sára.)

³⁾ Közvetlen koci Miskolczon át Budapestre.

H.-Bószörmény-Büd-Szt.-Mihály felé	(m. a. v.-tól reggel	5 ó. 48 p.
	vásártérről	6 ó. 01 p.
	m. a. v. délután	3 ó. 57 p.
	vásártérről	4 ó. 10 p.
Füzes-Abony felé	m. a. v.-tól reggel	5 ó. — p.
	vásártérről	5 ó. 13 p.
Ohat-Köcs-Polgár felé	m. a. v.-tól d. é	4 ó. 12 p.
	vásártérről d. u.	4 ó. 22 p.
Gerecske-Nagy-Léta felé r.	8 ó. 34 p. és d. u.	4 ó. 17 p.

Budapestre érkezik
a reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gy. v. d. u. 1. ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 p. „sz. v. este 8 ó. 10 p.
az este 10 ó. 31 p. „reggel 5 ó. 45 p.

Budapestről Debreczenbe indul:
a délután 3 ó. 47 p.-kor érkező sz.-v. reggel 9 ó. 40 p.
az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gy. v. délután 2 ó. 15 p.
az éjjel 2 ó. 40 p. „sz. v. este 7 ó. 05 p.
„ 2 „ 40 „ érk. sz. v. (P.-Ladányig gy. v. átszállással) este 9 ó. 15 p.

Debreczenbe érkezik:

Budapest-Nagyvárad felől	délután	3 ó. 47 p.
„ „ „	gyorsvonat este	7 ó. 09 p.
„ „ „	éjjel	2 ó. 40 p.
Nagyvárad-P.-Ladány „	reggel	7 ó. 41 p.
Csak P.-Ladánytól „	reggel	4 ó. 55 p.
M.-Sziget-Szatmár felől	reggel	7 ó. 50 p.
„ „ „	délután	12 ó. 16 p.
„ „ „	este	10 ó. 16 p.
Csak Szatmártól	este	7 ó. 45 p.
Kassa-Miskolcz felől ¹⁾	reggel	8 ó. 07 p.
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli	12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől ²⁾	este	7 ó. 40 p.

¹⁾ Közvetlen koci Budapestről Miskolczon át.
²⁾ Közvetlen koci (Junius 15-től Szept. 15.) Kas-sáról.

B.-Szt.-Mihály— (vásártérré reggel 8 ó. 09 p.
H.-Bószörmény felől (m. a. v. hoz 8 ó. 17 p.
 (vásártérré este 6 ó. 35 p.
 (m. a. v. hoz 6 ó. 44 p.

Füzes-Abony felől vásártérré délután 5 ó. 21 p.
Füzes-Abony felől m. a. v.-hoz 5 ó. 30 p.
Ohat-Köcs-Polgár felől vásártérré reggel 7 ó. 50 p.
 (m. a. v.-hoz 8 ó. — p.
Nagy-Léta-Derecske felől r. 7. o. 26 p. d. u. 3. ó. 18 p.

Bérekocsik díjszabályzata.

	Köt. lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 12 óra, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	—40	—30
3/4 órára	—60	—45
Egy egész órára	—80	—60
Minden következő órára	—40	—30
Az utolsó órában túl félórára v. kevesebb időre	—20	—15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompói belül	—50	—30
IV. Meghatározott járatok		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végítességek a templomban történnek, A temetőbe ki és vissza	2	1 1/2
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1	20
A színházba menet	—60	—40
A színházból jövet	—80	—60
bármely vasúti indóház vagy raktházhoz nap-pal menet vagy jövet kézi táskával	—50	—30
éjjel	—80	—60
A kocsis mellé elhelyezett minden dírab málna után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, légszuszgyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	—50	—30
menet és visszajövet egy órai várakozással	—80	—60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	—50	—30
menet és jövet egy órai várakozással	1	—70
minden következő órára	—60	—40
Külső barom- és lóvásártérré oia és vissza egy órai várakozással	1	20
minden következő órára	—40	—30
Katonai lakanyahoz és katonai környez-hoz menet vagy jövet	—50	—30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	—80	—60
minden további órára	—40	—30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig érvényesek.

Iskolás leánykák részére ünnepi ruhákra tiszta fehér csikos mosható szerb vászon mtr. ára 18 kr.

BOROS Testvérek
női divat áruházában,
Debreczen, Kossuth-utca 3 sz.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni, hanem 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben.

Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

Millenium lakás

Budapesten. — Előkelő családoknak, kik legalább 3 napra Budapestre jönnek, bérbe adok előzetes bejelentés után, belvárosban földszint, egy elegáns hálószobát és egy nagy szalont. — Czim a kiadóhivatalban.

373 szám
1896 v k.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. jbiróságának 5199/1896. P. sz. végzése folytán közhírré tetik, miszerint ifju Fülöp Ignác debreczeni lakos részére, Kulcsár Antal és neje debreczeni lakosoktól 91 frt 52 kr 30c, ennek 1895. évi november 27. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 51 frt 27 kr perköltség erejéig 1896. évi február hó 27-én bíróság lefoglalt és 413 frt 35 kr-ra becsült háziutorok és bádogos árúkból álló ingóságok 1896. évi május hó 4-én délutáni 3 órakor kezdetét veendő és egyházterem alperes lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen. 1896. április 15-én.

Török Péter,
birói kiküldött.

„Adria szálló”

megnyitása Budapesten.

Van szerencsém értesíteni és a n. é. utazóközönség b. tudomására juttatni, hogy

BUDAPESTEN, Kerepesi-ut 41. sz. a.

a népszínház közelében saját házamban egy elsőrangú szállót a kor minden igényének megfelelően; a legnagyobb eleganciával berendezve

„Adria szálló”

elnevezés alatt megnyitottam és a forgalomnak átadtam. Megrendelések a kiállítási megnyitásra előzetesen elfogadhatnak.

Számos látogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Rémi Róbert,

a „Rémi” és „Adria”
szállók tulajdonosa.

Fontos minden kocsitulajdonosra nézve!

I. bécs-ujhelyi gyanta- és terpentínolaj-tisztító-,
katrány- és siradékaru gyár.

FRANZ V. FURTENBACH

Bécs Ujhelyen.

Bejegyzett

védjegy.

Uj különleges tengelyzsír
Eddig el nem ért kenőképesség.
olajos és felolajos tengelyek számára.

Nincs
fagyás, nincs
melegenfutás,
nincs lecsurgás.

Nélkülözhetetlen kiko-
pott tengelyek részére. —
Elsős nyílt teherkocsi-ten-

gelyekre nézve is. — Bármely kenési
munkálatnál használható.

**Vegyszileg megvizsgálva!
Gyakorlatilag kipróbálva!**

Savmentes, Vizmentes, Gyantamentes.

Szétküldés csak 5 kilogrammos eredeti bádogszelenczékben.

Árak szelenczénként:

Ausztria-Magyarországba, minden postaállomásra bérmentesen frt 2.50
Bosznia és Hercegovinába, minden postaállomásra bérmentesen frt 2.75
Külföldre a bécsujhelyi szétküldési állomásról . . . . . frt 2.25

FEHÉR JÁNOS

zongoraterme.

BUDAPEST, Kerepesi ut 11 sz.

Alapított 1846-ban.

Ajánlja dús választéku raktárát a legjobb
m i n ő s é g ű zongorák, harmoniumok és pianinók-
ban a legjutányosabb árak mellett.

A milleniumi ünnepélyek alkalmával a
cézég fennállásának 50-ik évfordulóját ünnepli.

FELIX-FÜRDŐ

Nagyvárad mellett.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagy-Váradtól fél, kocsin 3, órai távolban. Május-augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváraddal. Az új vasuti állomás közvetlenül a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírt 49° C meleg természetes héviz jávalva van; az izületek és izmok csuzos bántalmainál, idült s különösen savós izületi loboknál, csonttörések és ficamok után visszamaradt fájdalomnál; köszvénynél és annak különböző alakjainál; ideggyökérnél, melyek rheumaticus alapon keletkeztek (ischiasnál); különböző bőrbajoknál, végre a női ivarszervek bizonyos bajainál, különösen a méh mögötti és közötti izzadmányoknál; belsőleg: heveny és idült gyomor-bántalmaknál, májba-jok és vesekövek eseteiben.

Allandó fürdőorvos: dr. Kazay Kálmán

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 90 kctól 3 frt között váltakozik. Gyógyterem (Cursalon) hírlapokkal, zongora és tekeasztalal. Terraszok szép kilátással. Étterem.

Sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterül éserdőben. Az erdőben jó tekepalya. Hat uszóküldő, család- és kádfürdőkön kívül mór-fürdők is vannak rendszeresítve. Allandó kitérő fürdőkezelőség.

zenekar. Prospektust kívánatra küld a